

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในศึกษาครั้งนี้ คือ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจ ที่องค์อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง โดยแบ่งประชากรที่จะใช้ในการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนหนึ่งจะเป็นเกษตรกรที่อยู่ร่วมโครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจตามเงื่อนไข 5 ปี จำนวน 48 คน และอีกส่วนหนึ่งเป็นเกษตรกรที่อยู่ร่วมโครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจไม่ครบตามเงื่อนไข (ยกเลิกหรือออกจากโครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจ ก่อนครบตามเงื่อนไข 5 ปี) จำนวน 58 คน รวมจำนวน 106 คน โดยอาศัยการสุ่มตัวอย่างที่เป็นไปตามโอกาสทางสถิติ (Probability Sampling) ซึ่งเปิดโอกาสให้ประชากรมีโอกาสถูกเลือกเท่า ๆ กันโดยวิธีจับฉลาก (Simple Random Sampling)

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาคุณลักษณะที่แตกต่างกันของเกษตรกรในกลุ่มที่อยู่ครบเงื่อนไข และไม่ครบเงื่อนไข โครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจ ได้แก่ ปัจจัยบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจ – สังคม ความคิดเห็นปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ และสาเหตุที่เกษตรกรบางส่วนออกจากโครงการก่อนครบเงื่อนไขและอยู่จนครบเงื่อนไข โครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งจะไปสัมภาษณ์เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจ ที่องค์อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง ที่อยู่ร่วมโครงการจนครบเงื่อนไขและไม่ครบเงื่อนไขของโครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจ ซึ่งแบบสอบถามจะแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปด้านบุคคล

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ โครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่มีต่อ โครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจและ
การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคตลอดจนข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการปลูก
ไม้เศรษฐกิจ

แบบทดสอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบแบบสอบถามในการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1. การทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) ได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นแล้วโดยยึดถือความสอดคล้องตามหลักวิชาการและการตรวจเอกสาร เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบแล้วและแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามตามคณะกรรมการที่ปรึกษาเสนอแนะให้ถูกต้อง จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการประมวลข้อคิดเห็น และทำการปรับปรุงแก้ไขเพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

2. การทดสอบหาความเชื่อมั่น (Reliability) ได้นำแบบสอบถามที่สร้างแล้วไปทดสอบกับเกษตรกรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธี Split – half Method แล้วหาสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์โดยวิธีของ (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) (ยูทพงษ์, 2543:132) แล้วนำไปคำนวณต่อตามสูตรของ Spearman Brown ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.77 (โปรดดูรายละเอียดผลการทดสอบผลสอบถามในภาคผนวก) แสดงว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นสูง จึงนำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในพื้นที่จริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. เก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ จากภาคสนาม โดยได้จากการสอบถามเกษตรกร ทั้งที่อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง ซึ่งเป็นเกษตรกรที่อยู่ร่วมโครงการครบเงื่อนไขและไม่ครบเงื่อนไข โครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจ
2. เก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ จากตำราวิชาการต่าง ๆ ตลอดจนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จะนำไปวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อทำการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social, SPSS/PC⁺) ซึ่งประกอบสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคม อธิบายโดยใช้สถิติเชิงพรรณน ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Average) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Derivation) และ ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Weight Mean Score)
2. วิเคราะห์หาความแตกต่างลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรที่อยู่ร่วมโครงการครบเงื่อนไขและไม่ครบเงื่อนไขโครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจ ด้วยค่า T-test โดยมีสูตรคำนวณดังนี้

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ x_1 = ค่าเฉลี่ยที่ได้จากเกษตรกรที่อยู่ครบเงื่อนไข

x_2 = ค่าเฉลี่ยที่ได้จากเกษตรกรที่อยู่ไม่ครบเงื่อนไข

s = ความคาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard error)

n_1 = จำนวนประชากรเกษตรกรที่อยู่ครบเงื่อนไข

n_2 = จำนวนประชากรเกษตรกรที่อยู่ไม่ครบเงื่อนไข

3. วิเคราะห์หาความแตกต่างลักษณะส่วนบุคคลของข้อมูลแบบไม่ต่อเนื่องซึ่งได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ชนิดดินที่นำเข้าร่วมโครงการและการได้รับข่าวสารประเภทต่าง ๆ ของเกษตรกร ทั้งที่อยู่ครบเงื่อนไขและไม่ครบเงื่อนไขด้วยค่า Chi – square โดยมีสูตรคำนวณ ดังนี้

$$\chi^2 = \sum \frac{(O - E)^2}{E}$$

เมื่อ O = Observed Frequency

E = Expected Frequency